

Kallis vallarahvas!

Rahulikku jõuluaega ja hingerahu!
Meeleolukat aastavahetust!
Õnne, kordaminekuid ja edukaid ettevõtmisi uuel aastal!

Vallavolikogu nimel Eda Aabo

Tulgu jõulud lõbusad,
piparkoogid magusad.
Et kõik soovid täituksid
ja mured rõõmuks muutuksid.

Armas koduvalla rahvas! Soovin Teile rahulikku ja kaunist jõuluaega ning teguderohket eelseisvat uut aastat!

Vallavanem Andrus Blok

Kaunist jõuluaega ja lootusrikast uut aastat!

Advent ootuse ja lootuse, pimeduse ja valguse, rõõmu ja endassevaatamise aeg. Aeg, mil tõmbame joone alla möödunud aastale. Vaatamata kõigile muredele, mis möödunud aasta meile, meie pereliikmetele ja tuttavatele-sugulastele kaasa tõi, oli kindlasti ka aastas rõõmsaid hetki, mida meenutada. Tehkem seda siis praegusel pimedal ajal!

Ja kindlasti loota-oodata uut, palju rõõmurohkemat, stabiilsemat 2010. aastat. Soovingi kogu Rakke Gümnaasiumi perele ja lapsevanematele rahulikku jõuluaega ja lootusrikast uut aastat!

Andi Einaste
Rakke Gümnaasiumi direktor

Las möödub see aasta,
uus saabumas pea
ja toogu ta kaasa
palju rõõmu ja head!

Ilusaid jõulupühi ja uut indu algavaks aastaks Salla kooliperlele!

Ilma Oitmaa, Salla Põhikooli direktor

Taas valge vaikus katab maad ja hõbetähti pillub taevakaar.

Uus vaikus saabunud me maale,
muinasmaale aeg nüüd minna.
Taevas küütleb kuu kahvatu kuma ja mõtted jõulurahul on ammu juba.

Valge vaiguse keskel igatsen, soovin ja mõtlen, helgemaid hetki ja kaasa neisse kutsun Teidki. Kaunist jõuluaega kõikidele soovib lasteaed Leevikese pere

Rakke Valla Hariduse Seltsi pere soovib kogu vallarahvale säravaid hetki jõuluaega!

Olgu õnne, olgu tervist, edu töös,
olgu sõpru, olgu rõõme
kogu uue aasta sees!

Rakke Valla raamatukogu soovib oma lugejatele Rakkas, Lahus ja Sallas häid pühi!

Aasta lõppedes küsime endilt sageli, milline ta oli, see möödunud aasta. Meie koolipere mõtisklused toome siinkohal ka teieni:

Keda täname toreda aasta eest?
Ikka toredaid õpilasi ja koostöövalmis lapsevanemaid, mõnusat kollektiivi, sõpru naaberkoolist, külarahvast, mõistvat ja hoolivat vallavanemat.

Mida on hea meenutada?
Perepäevi koos õpilaste ja lastevanematega, meeleolukaid väljasõite, kordaläinud ettevõtmisi.

Eriline heameel on meenutada suvist kooli 135. sünnipäeva tähistamist koos küladepäevaga - tänulikud inimesed ja nende soojad sõnad räägivad õnnestunud üritusest.

Mida ootame uuel aastal?
Ilmataadilt karget ja lumerohket talve, riigimeestelt läbimõeldud ja tarku otsuseid, meile kõigile rohkem positiivsust, hoolivust ja üksteisemõistmist.

Jõuluaeg täis rahu, ilu,
lumevaipa ingel silub,
tähekesi taevast puistab,
paljajalu lumel uitab,
õnnepärleid aknail laotab,
armastuseks uksi paotab,
kõigile vaid soovib head,
Teile ka- ma kindlalt tean!

Ilusat jõuluaega ja uusi kordaminekuid uuel aastal!

Lahu Algkooli pere

Jõulukink

„Vana-vanamemm, mina ei tea,
mida sina jõuludeks tahad.”
„Parim kink on, kui lapsed on head
ja kogemata vaid pahad.”
„Vana-vanamemm, aga veel?
Mida mina siis sinule kingiks?”
„Oleks hea, kui sa jõuludeks jõululund
meile taeva-laost välja tingiks.”
„Vana-vanamemm, aga näe,
mul on raha ka, lähaksin ostma...”
„Osta lootust, et jõulukellade hääl
lapsepõlvest me tuppa jääks kostma.”

Ellen Niit

Olgu pühad lõbusad,
piparkoogid magusad!
Olgu algav aasta helge,
tervis heja ja elu kergem!
Ilusat ja rahulikku jõulukuud kõigile!

Taimi Talpas-Taltsepp Rakke noortekeskusest

Aasta 2009 on kohe-kohe ümber saamas ja jõuluaeg on käes. Imeline aeg täis pühadeootust. Aeg täis igatsust, millegi lõpp ja millegi uue algus. Aeg, mil langevad lumehelbed muudavad pimedad öhtud ja ööd veidi valgemaks. Pikad öhtud sobivad järelemõtlemiseks: mis aasta jooksul korda läinud, mida tahaks unustada; mis ilusa või inetuga, helge või hirmsaga hinge riivanud; mis tehtud, mis tegemata jäänud. Aeg küünlavalgel uueks aastaks sihte seada, plaane teha, unistada.

Kuid jõulukuu on ka pidude aeg, mil lähedaste ja sõpradega, lasteaia-, kooli- ja töökaaslastega koos rõõmustada, üksteisele aasta jooksul õpitut ette näidata, koos laulda, tantsida, mängida... Ja siis üheskoos jõuluvana ees seista.

Jõulurahu ja üksteisemõistmist soovib Tammiku AHK pere

Teate, kes on jõulumees,
tordimees või spordimees?
Äkki ehk on tordimees?

Kus tal aega teha sporti,
kui peab küpsetama torti,
präänikuid ja piparkooke,
väänikuile piprakooke.
Arvan siiski, et on spordimees.
Usinasti uisutab,
jookseb võidu tuisuga,
kelgutab ja suusatab,
kuidas muidu suudaks ta
käia mitmesajaj majas,
selleks treenida on vaja.
Kindlasti on spordimees!

Rahulikke jõule ja sportlikku uut aastat!
Spordiklubi Rakke ja Enno Eilo

Jõulusära silmis loitku,
jõuluvalgus südant toitku!
Lusti, jaksu igaks tööks,
head tuju uue aasta ööks!
Tuppa kaunist küünlavalgust,
aastaks uueks rõõmsat algust!

Rahulikke pühi kultuurikeskuse perele, nii suurtele kui väikestele!

Rene Põllumaa, kultuurikeskuse juhataja

Taas hoiad sa käes selle aasta viimast lehenumbrit, mis on täis ilusaid soovide. Ei jää minulgi muud üle, kui vaid nendega liituda. Soovida Teile, armsad lugejad ja kaaskirjutajad, hingesoojust ja südamerahet kaunile jõulupühadel ning meeleolukat aastavahetust, et siis juba uue aasta algul teile taas lugemisrõõmu pakkuda.

Annika Aasa toimetaja

Vallavalitsuse istung

20. november

- Määrati ja maksti toimetulekutoetust novembrikuus 13 isikule kogusummas 14 423.- krooni ja täiendavat sotsiaaltoetust 3 isikule 600.- krooni.
- Maksti ühekordset toetust 11 isikule kogusummas 5785.- krooni.
- Maksti sünnipäevatoetust 500.- krooni Benita-Vilhelmine Põldmaale, Leida Kuriksile, Gustava Vettiikule.
- Pikendati Hilja Ivaste ja Alfons-Eduard Ploompuu hoolduslepingut Tammiku AHK-s alates 01.12.2009 kuni määramata ajaks.
- Pikendati Raili Urva hooldamiseks perekonnas hooldamise lepingut Helle Lumistega alates 01.01.2010 kuni 31.12.2010.
- Peatati peretoetuste maksmine Eneli Väljakivile alates 01.12.2009 Janne Väljakivi, Ilmar Väljakivi, Indrek Väljakivi ja Ivar Väljakivi eest. Otsustati jätkata peretoetuste maksmist Ivo Väljakivile alates 01.12.2009.
- Määrati Rakke lasteaed Leevike hoolekogu koosseisu Imbi Habicht.
- Määrati Rakke vallas Emumäe külas asuvale plaanmaterjali alusel moodustatud 18,61 ha suurusele maaüksusele lähiaadressiks Puraviku ja Ao külas asuvale 7,97 ha suurusele maaüksusele adressiks Pilviku.
- Nõustuti Metsataguse katastriüksuse jagamisega, mille tulemusel moodustuvad uued katastriüksused järgmiselt: pindalaga 44,13 ha, mille koha-aadressiks saab Metsataguse, Liigvalla küla; katastriüksus 4,87 ha Päikese, Liigvalla küla; katastriüksus 8432 m², Kuivati, Liigvalla küla.
- Kinnitati puurkaevu projekteerimistingimused Ao külas (Tiina Luht, Maire Tiik), Koluvere külas (Aivo Vainomäe), Emumäe külas (Ants Lutsepp, Jüri Kirss), Nõmmküla külas (Terje Amor), Salla külas (Isotalo).
- Täiendati Rakke Vallavalitsuse 22.06.2009 korralduse nr 167 punkti 1 alapunktiga 1.5 - Külmoja katastriüksuse kõlvikuline koosseis: haritav maa 194 m² ja metsamaa 132 m².
- Asendati Rakke Vallavalitsuse 28.08.2006 korralduse nr 158 punktis 1 olevad sõnad „pindalaga 1,32 ha“ sõnadega „pindalaga 1,27 ha“.
- Tunnistati kehtetuks Rakke Vallavalitsuse 21.09.2006 korraldus nr 171 „Ehitisealuse ja selle teenindamiseks vajaliku maatüki kindlaksmääramine korteriomandi seadmiseks Tammiku külas asuvale elamule“ punktid 1-5. Määrati Tammiku külas asuvale hoonete uus ehitisealune ja selle teenindamiseks vajalik maatükk.
- Nõustuti Rakke vallas järgmiste maatulundusmaade riigi omandisse jätmisega: Lasinurme külas (6,13 ha) Metsaveere, (7,70 ha) Käokeeles, (8,13 ha) Oblika, (4,39 ha) Nurmenuku ning Mäiste külas (7,81 ha) Järvetaguse.
- Otsustati lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks Eneli Väljakivi, Edru küla, alates 01.11.2009-30.04.2010.
- Otsustati muuta olmejäätmete mahutite tühjendussagedust Rein Paigaline (Aia 1) üks

kord kvartalis, alates 01.12.09-01.05.2011, 600 l konteiner.

- Nõustuti omaniku taotlusega 20 kuuse ja 5 lepa ning 2 paju raieks.
- Nõustuti OÜ Portlif Grupp jäätmeloa taotlusega ja nõustuti OÜ Kesto jäätmeloa muutmise taotlusega.
- Väljastati kasutusluba Elion Ettevõtte Aktiaseltsile Rakke-Kiltsi fiiberoptilise sidekaabli kasutuselevõtuks Rakke alevikus.
- Anti nõusolek MTÜ Kiltsi Jahiseltsile laskepaiga rajamiseks 12.12.2009 Padametsa maaüksusele.
- Eelnõu volikogule Katastriüksuse sihtotstarbe määramine

3. detsembril

- Väljastati kasutusluba Rakke prügila (Räitsvere küla Siili kinnistu) täielikuka lammutamiseks.
- Kinnitati ÜF kaasabil ehitatava Rakke aleviku veemajandusprojekti elluviimiseks hankedokumentatsiooni koostajaks OÜ Keskkonnaprojekt hinnaga 27 960 krooni.
- Väljastati ehitusluba Rakke Kase pargi rajamiseks vastavalt OÜ Atriplex poolt koostatud projektile ja Sõmeru Vara OÜ ehitustööde hinnapakumisele.
- Kinnitati Rakke valla teedel 2009-2010 talveperioodil talihooldustööde tegijateks vastavalt hinnapakumistele ja läbirääkimiste tulemusena: Rakvere-Vägeva maanteest lääne pool (Koeru suunas) asuvatel valla teedel, välja arvatud Rakke alevik ja Edru küla, FIE Üllar Hiire. Rakke aleviku tänavatel, Edru, Kamariku, Lammasküla küla teedel ning Suure-Rakke külas Mürsepa, Marki ja Müüri teel ning Simuna tee 10 töökodade vastas asuval Lammasküla teel FIE Kalev Prinken. Rakvere-Vägeva maanteest ida pool (Simuna suunas) asuvatel valla teedel, välja arvatud Edru, Kamariku ja Lammasküla küla teedel ning Suure-Rakke külas Mürsepa, Marki ja Müüri teel ning Simuna tee 10 töökodade vastas asuval Lammasküla teel, OÜ Isotalo.
- Rakke aleviku kõnniteed ja platsid FIE Indrek Kõlu.
- Väljastati kirjalik nõusolek Svea Theresia Degerholmile katusealuse (Tammiku küla, Tammiku kooli kinnistu) ehitamiseks vastavalt KEK Invest AS poolt koostatud rajatise oluliste tehnilistele andmetele ja asendiplaanile.
- Väljastati ehitusluba Svea Theresia Degerholmile 8-krt elamu (Tammiku kooli kinnistu) rekonstrueerimiseks vastavalt KEK Invest AS poolt koostatud projektile.
- Otsustati muuta olmejäätmete mahutite tühjendussagedust Leida Salumäe (Faehmanni tee 25a) 2 korda aastas, alates 01.12.09-01.05.2011.
- Nõustuti Rakke vallas asuvate maatulundusmaade riigi omandisse jätmisega: Jäätma külas (7,62 ha) Ilvese, Jäätma külas (6,45 ha) Kummeli.
- Anti nõusolek FIE Silvi Pärnale jõululaada korraldamiseks Rakke Kultuurikeskuses 11.12.2009.

Vallavolikogu istung

2. november

- Valiti vallavolikogu esimeheks Eda Aabo ja aseesimeheks Kalju Tamm.
- Rahuldati Rakke Vallavalitsuse lahkumispalve. Puudus volikogu liige Toomas Karu.

12. november

- Vallavara kasutusse andmine Anti Rakke vallale kuuluvast Mängumaa katastriüksusest 6425 m² suurusega maatükk tasuta kasutusse MTÜ Spordiklubi Rakkele tennisväljaku rajamiseks 5 aastaks. Rakke vallale kuuluvast Salla mõisa katastriüksusest 2535 m² suurusega maatükk tasuta kasutusse andmiseks MTÜ Salla Mõisa Seltsile mängu- ja spordiväljaku rajamiseks 5 aastaks.
  - Kinnitati Rakke valla erateede nimekirja Kaavere külas Rakke vallas asuv 780 m pikkune tee, nimetusega Tõrvaaugu. Eratee läbib Vahtamäe ja Tõrvaaugu kinnistuid.
  - Vallavolikogu komisjonide moodustamine esimeeste ja revisjonikomisjoni koosseisu kinnitamine. Kinnitati revisjonikomisjoni esimeheks Eda Aabo, eelarvekomisjoni esimeheks Kalju Tamm, sotsiaalkomisjoni esimeheks Aul Laanemäe, haridus-, kultuuri- ja spordi-komisjoni esimeheks Kati Kirsipuu, majandus- ja arengukomisjoni esimeheks Priit Kõlu. Kinnitati vallavolikogu revisjonikomisjoni koosseis: esimees Eda Aabo ja liikmed Priit Kõlu, Rein Kerem.
  - Kinnitati Rakke Gümnaasiumi hoolekogusse Rakke Vallavolikogu esindajaks Kati Kirsipuu, Salla Põhikooli hoolekogusse Eda Aabo ja Lahu Algkooli hoolekogusse Anti Pällo.
  - Valiti Andrus Blok Rakke vallavanema ametikohale. Osalesid: Eda Aabo, Edgar Blok, Andrus Blok, Lembitu Kanarbik, Toomas Karu, Rein Kerem, Kati Kirsipuu, Priit Kõlu, Aul Laanemäe, Guido Ploompuu, Külli Pällo, Anti Pällo, Kalju Tamm.
26. november
- Vallavalitsuse struktuuri ja liikmete kinnitamine Kinnitati Rakke Vallavalitsuse liikmeteks Andrus Blok, Enno Eilo, Andi Einaste, Piret Lükk ja Imbi Habicht.
  - Määrati Rakke vallas Liigvalla külas asuva Metsataguse kinnistu, registriosa nr 867731 (pindalaga 49,99 ha) jagamisel moodustatud Metsataguse maaüksuse (suurusega 44,13 ha) sihtotstarbeks maatulundusmaa, Päikese maaüksuse (suurusega 4,87 ha) sihtotstarbeks maatulundusmaa ja Kuivati (suurusega 8432 m²) sihtotstarbeks tootmismaa.
  - Vallavolikogu komisjonide koosseisu kinnitamine Kinnitati vallavolikogu eelarvekomisjoni koosseis: esimees Kalju Tamm ja liikmed Anti Pällo, Aul Laanemäe, Lembitu Kanarbik. Vallavolikogu sotsiaalkomisjoni koosseis: esimees Aul Laanemäe ja liikmed Anu Kangur, Marje Šarina, Hirja Tamp, Imbi Löune. Vallavolikogu haridus-, kultuuri- ja spordikomisjoni koosseis: esimees Kati Kirsipuu ja liikmed Rene Põllumaa, Enno Eilo, Külli Pällo,

Taimi Talpas-Taltsepp, Triinu Pohlak.

Vallavolikogu majandus- ja arengukomisjoni koosseis: esimees Priit Kõlu ja liikmed Lembitu Kanarbik, Indrek Kõlu, Edgar Blok, Anti Pällo.

● Nimetati Rakke Vallavolikogu esindajaks Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule Eda Aabo ja tema asendajaks Kalju Tamm ning Rakke Vallavalitsuse esindajaks Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule Andrus Blok ja tema asendajaks Enno Eilo.

● Nimetati Rakke Vallavolikogu esindajaks Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäevale Eda Aabo ja tema asendajaks Kalju Tamm ning Rakke Vallavalitsuse esindajaks Eesti Maaomavalitsuste Liidu Maapäevale Andrus Blok ja tema asendajaks Enno Eilo.

● Määrati vallavanema töötasuks 21 900,- krooni kuus ja otsustati maksta vallavanem Andrus Blokile alates 01.11.2009 lisaks ametipalgale lisatasu igakuuliselt teenistusstaži aastate eest 10% ametipalgast.

Osalesid: Eda Aabo, Edgar Blok, Lembitu Kanarbik, Toomas Karu, Rein Kerem, Kati Kirsipuu, Priit Kõlu, Aul Laanemäe, Mari Pass, Guido Ploompuu, Külli Pällo, Anti Pällo, Kalju Tamm.

Vallavolikogu esimees Eda Aabo võtab vallarahvast vastu esmaspäeviti 15.30-16.30. Muul ajal saab kontakti tel 3294192.

Info valla ehitustest

Lõpetatud on Rakke prügila sulgemine maksumusega 3 324 000 krooni. Keskkonna Investeeringute Keskuse kaudu EL Ühtekuuluvusfondist toetus 90% ja valla omaosalus 10% tööde maksumusest. Tööde teostaja AS EcoPro Tallinnast.

Keskkonna Investeeringute Keskuse kaudu on otsustatud EL Ühtekuuluvusfondist anda toetust Rakke Valla Kommunaalasutusele Rakke aleviku ja Salla ühsveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimiseks maksumuses kuni 18 244 231 krooni. Projekti eesmärk on olemasolevate amortiseerunud kanalisatsioonisüsteemide ja veetorustike väljavahetamine ja uute ehitamine. Rakke alevikus likvideeritakse Oru heitvete biopuhasti ning rekonstrueeritakse Kase tänava lõpus asuv biopuhasti. Projekti kestvuseks on planeeritud kolm aastat, alustusega 2010. aastast. Esmaseks tööks on projekteerimine.

*Guido Kraav
abivallavanem*

Peagi alustatakse tugimaantee 22 Ebavere-Rakke lõigu km 30,49-43,70 remondi tehnilise projekti teostamisega. Projekti eesmärgiks on T-22 Rakvere-Väike-Maarja-Vägeva Ebavere-Rakke lõigu km 30,49-43,70 remont ja sõidumugavuse ja liiklusohutuse tõstmine. Seoses sellega soovitakse peagi kohalike maaomanikega alustada projekti kooskõlastamist. Projekti tellija on Ida Regionaalne Maanteeamet. Projekti valmimise tähtaeg on 30.10.2010. Lisainfo Indrek Oden 50 37 979 OÜ Tinter-Projekt www.tinterprojekt.ee

RMK pärandkultuuri inventeerimine Rakke ja Väike-Maarja vallas on lõppenud

Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) poolt 2009. aasta veebruaris alustatud pärandkultuuri objektide inventeerimine on Rakke ja Väike-Maarja vallas lõppenud. Pandivere piirkonna omavalitsustest on kaardistamisega alustatud ka Tamsalus.

Kaardil ja raamatus

Märtsist oktoobrini kaardistasime kokku 364 objekti Väike-Maarja ja 123 Rakke vallas. Objektid kantakse pärandkultuuri andmebaasi internetis aadressil <http://xgis.maaamet.ee> ja kolm Rakke ning seitse objekti Väike-Maarja vallas leiavad tutvustamist Lääne-Virumaa pärandkultuuri tutvustavas raamatus. Väljaandes kajastub meie piirkonnast Mursi kalmistu, Rakke lubjatehase, Liigvalla pitsikuuri, Varangu kriidi, Vao küla, Kaarma koolimaja, Müüriku mõisa, Lebavere tõrvaahju, Sillaotsa meierei ja Mällo vesiveski inventeerijatele seni teada saadud lugu.

Tänu abilistele

Meid on aidanud teelijad Antti Ilomets, Elmar Heinpalu ja Väino Ots Rakkest, Ene ja Malti Preem Nadalamast, Johannes Ehastu Kiltsist,

Kaljo Tamm Simunast, Asael Truupõld Väike-Maarjast, Riina Rajaste Kärü külast, rohke kirjandusega abistanud Eino ja Imbi Tomberg Vao külast; mõttekaaslased Annika ja Madis Michelson, Heili Nõgene; metsanduslikku pärandkultuuri jaganud Riigimetsa Majandamise Keskusega seotud inimesed Alo Ling, Kalev Viiksaar, Lembit Neidra, Romas Liekis; Väike-Maarja põllumeeste seltsi liikmed; Rakke Valla Hariduse Selts ja Väike-Maarja muuseum.

Kajastamine ja uurimine jätkub

Kuigi RMK-poolne pärandkultuuri inventeerimine Rakke ja Väike-Maarja vallas on lõppenud, pole selle teemalise materjali kogumine ometi läbi. Endiselt saab allakirjutanuid teavitada tähelepanuväärsetest objektidest ja teema kajastamise ning uurimisega tegeleb Väike-Maarja vallas sama metoodika põhiselt edasi põllumeeste seltsi detsembris aastaseks saav pärandkultuuriosakond.

Janek Kivi tel 5346 8016

Marju Metsman tel 526 3831

Samal teemal:

- *Euroraha toel oma pärandkultuuri talletama, Rakke Kaja Nr. 3 (169) aprill 2009*

- *RMK pärandkultuuri inventeerimisest PAIKI piirkonnas, Rakke Kaja Nr. 7-8 (173-174) August-September 2009*

Fotol Lasinurme vana koolimaja

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE

THE CENTRAL BALTIC INTERREG IV A PROGRAMME
2007-2013

Jõulukingiks suitsuandur!

Iga päev saab Eestis tules kahjustada kuus kodu, igal nädalal kaotab elu inimene. Tulekahjudes hukutakse peamiselt öösel magades mürgise suitsu sissehingamise tagajärjel.

Näiteks sai ööl vastu 24. oktoobrit Narvas puhkenud tulekahjus tervisekahjustusi inimene, kelle päästjad põlevast korterist välja töid. Korteris oli küll suitsuandur, kuid see ei teavitanud põlengust, sest puudus patareid. 22. novembril hukkus Sillamäel korteritulekahjus inimene ja kahele inimesele tuli meedikutel osutada esmaabi. Suitsuandur küll rakendus tööle, kuid liiga hilja, sest paiknes teises toas kapi otsas. Ühelgi ülejäänud sel aastal Ida-Virumaal tulekahjudes hukunute (13) kodus suitsuandurit ei olnud.

Suitsuanduri ülesanne on avastada tulekahju algstaadiumis ja teavitada valju häiresignaali tulekahju tekkimisest. See annab võimaluse kiire tegutsemisega tulekahju käepäraste vahenditega kustutada või ohutult ruumidest lahkuda ning oma elu ja vara päästa. Suitsuandur kaitseb Sind ka naabrite juures juhtunud õnnetuse korral.

Päästeteenistus on infoandja, miks on suitsuandur vajalik ning kuhu ja kuidas see paigaldada. Selleks, et suitsuandur oma ülesannet täidaks, tuleb seda sarnaselt muule kodu sisustusele hooldada igapäev endal.

Kauba eest vastutab kaupleja

Päästeteenistus suitsuandureid ei müü. Millise kaupmehe juurest suitsuandur osta, on igaühe enda otsustada. Nagu kõik poes müüdavad kaubad, peab ka suitsuandur vastama teatud standardile ja olema ohutu. Nõuetele vastaval anduril peab olema EN märgistus (tagaküljel tavaliselt märgitud EN 14604) ja tähis CE. CE-märgistus on tootja või importija poolt antud garantiid, et toode vastab kõikidele olulistele töötervishoiu ja -ohutuse nõuetele. Ilma nende tähisteta suitsuandurit Eestis ega mujal Euroopa Liidus müüa ei tohi. Kui poes müüdaval suitsuanduril tähistust ei ole, tuleks sellest teavitada tarbijakaitseametit, sest kauba eest vastutab kaupleja.

Suitsuanduriga peab kaasas olema kasutusjuhend, mis tuleb enne paigaldamist kindlasti läbi lugeda. Nii väldid vigu anduri toimimises. Kui suitsuandur seada üles valesse asukohta või jätta hooldamata, siis võib ta tulekahjust mitte teada anda või hakata hoopis piiksuma siis, kui toas suitsu polegi.

Millist andurit valida?

Lihtsaim lahendus on patareitoeline optiline või ioonsuitsuandur. Nende erinevus seisneb suitsu avastamise tööpõhimõttes, kuid eesmärgi täidavad mõlemad.

Järgneb leheküljel 4